

CELAC Sergiu (26 mai 1939, București) – filolog și diplomat; ministru de Externe în iunie 1990.

Ca mulți alți membrii ai elitei politice post-decembriste, C.S. intră în categoria tehnocraților aparținând celei de-a doua generații de elite comuniste, ocupând poziții decizionale în aparatul de stat, fără a fi însă implicat prea mult în activitatea de partid¹.

Provine din familia unui fost ilegalist (Nicolae Celac), originar din Bolgrad - Basarabia, care după 23 august 1944 a deținut funcții importante pe linie de partid și de stat². A urmat cursurile liceului teoretic „Dr. Petru Groza” (actualul Colegiu Național de Informatică „Tudor Vianu”), pe care l-a absolvit în anul 1956. După aceasta a optat pentru Facultatea de Filologie din București – secția limba și literatura engleză. Membru al U.T.C. încă din liceu, a desfășurat activități pe linie studentască și în facultate. Devine membru P.C.R. în anul 1965.

În anul 1961, după absolvirea facultății, a fost repartizat la Ministerul Afacerilor Externe ca referent în Direcția a IV-a relații, ulterior fiind promovat la Direcția secretariat ca șef de cabinet³. Între 1962 și 1964 a activat ca expert și apoi membru al delegației române la Comitetul pentru Dezarmare de la Geneva, iar pe parcursul a unsprezece ani (1962 - 1973) a fost de mai multe ori membru al delegațiilor care au reprezentat România la sesiunile Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite⁴. De asemenea, în anul 1964 s-a afiliat Asociației de Drept Internațional și Relații Internaționale (A.D.I.R.I.)⁵. În această perioadă, a parcurs rapid toate treptele carierei diplomatice: referent, atașat, secretar III, secretar II și consilier⁶. În 1968 a fost promovat director adjunct al Direcției Politice de Sinteză, iar în 1971 a ajuns în fruntea acesteia ca director ad-interim (până în 1974). Tot între anii 1971 și 1974 a fost și consilier al ministrului Afacerilor Externe⁷.

Începând cu anul 1969 a fost încadrat și ca lector al C.C. al P.C.R. pentru pregătirea personalului din domeniul relațiilor externe și profesor asociat la Academia „Ștefan Gheorghiu”. În iunie 1973 a fost promovat în funcția de șef al Sectorului protocol la Cancelaria C.C. al P.C.R.⁸ și adjunct de șef de Secție⁹. Anul 1974 a reprezentat apogeul carierei sale diplomatice

¹ http://www.crimelecomunismului.ro/pdf/ro/publicatii/conversia_elitelor_comuniste.pdf, accesat 05.05.2010.

² A.N.I.C., fond C.C. al P.C.R. – Secția Cadre, Dosar C 1743, f. 4.

³ *Ibidem*, f. 1.

⁴ În total, a participat la 14 astfel de sesiuni, inclusiv după Revoluție, în anii 1990, 2001 și 2002.

⁵ http://romania-on-line.net/whoswho_ro/CelacSergiu_r.htm, accesat 05.05.2010.

⁶ *Personalități publice-politice, 1995-1996*, Editura Holding Reporter, București, 1996, p. 153.

⁷ Stelian NEAGOE, *Oameni politici români. Enciclopedie*, Editura Machiavelli, București, 2007, p. 167.

⁸ A.N.I.C., fond C.C. al P.C.R. – Secția Cadre, Dosar C 1743, f. 1.

⁹ Stelian NEAGOE, *op. cit.*, p. 167.

anterioare lui 1989: a fost însărcinat ca interpret oficial pentru limbile rusă și engleză al secretarului general al P.C.R. și, implicit, al președintelui R.S.R., Nicolae Ceaușescu¹⁰. Într-un referat din anul 1975 al Secției Cadre se arată că „în aceste funcții a dovedit o bună pregătire profesională, politico-ideologică și de cultură generală [și] s-a preocupat de perfecționarea cunoștințelor sale”.

În același referat însă apar și o serie de aprecieri negative referitoare la atitudinea sa față de partid și în muncă, aprecieri care îi vor aduce, în anul 1978, excluderea din diplomație. A fost trecut la Editura Științifică și Enciclopedică, pe funcția de redactor principal II, unde a rămas până în 1989. Aici se remarcă drept traducător din literatura universală¹¹, devenind și membru al Uniunii Scriitorilor, în 1990¹².

În decembrie 1989 a participat la evenimentele revoluționare atât la Televiziune cât și la sediul Comitetului Central¹³. La 28 decembrie 1989, prin Decretul nr. 9 al C.F.S.N. a fost numit în poziția de ministru al afacerilor externe (până la 28 iunie 1990)¹⁴. De asemenea, tot în 1990 devine membru al Societății Ziariștilor și al Asociației de Drept Internațional. Este integrat apoi corpului reprezentanților diplomați, primind rangul de ambasador prin decret prezidențial. La 6 iulie 1990 a fost numit ambasador în Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord¹⁵, din octombrie 1991 fiind acreditat și la Dublin (ambele până în octombrie 1996)¹⁶. În capitala Angliei a fost membru al mai multor asociații, între care Grupul Euro-Atlantic (1991), Grupul de Studii Strategice al Universității Oxford (1992), The Arts Club (1993) și The Rotary Club of London (1995)¹⁷. Din 1996 este rechemat în centrala M.A.E., ca ambasador cu însărcinări speciale. Administrativ, ocupă funcțiile de director al Direcției de planificare politică (1996 - 1998) și director general al afacerilor politice din minister (30 aprilie 1998 – august 2000). În toată această perioadă a avut diferite însărcinări: emisar în zona balcano-adriatică, Asia Centrală, Caucaz și Orientul Mijlociu; membru al Comisiei Speciale Guvernamentale pentru coridorul economic Europa – Caucaz - Caspica (1998 - 2000), al Consiliului Consultativ pentru Strategia României privind Dezvoltarea Durabilă (1998 - 1999), al Forumului „România la răscruce”

¹⁰ Gheorghe CRIȘAN, *Piramida puterii. Vol. II. Oameni politici și de stat, generali și ierarhi din România (22 decembrie 1989 – 10 martie 2004)*, Editura Pro Historia, București, 2004, p. 78.

¹¹ *Personalități publice 1996-1997*, Editura Holding Reporter, București, 1997, p. 163

¹² Gheorghe CRIȘAN, *op. cit.*, p. 78.

¹³ Paraschiv MARCU, *Protagoniști ai vieții publice: decembrie 1989 – decembrie 1994*, volumul I, A – F, Agenția Națională de Presă Rompres, București, 1994, p. 157.

¹⁴ Domnița ȘTEFĂNESCU, *Cinci ani din istoria României. O cronologie a evenimentelor: decembrie 1989 – decembrie 1994*, Editura Mașina de scris, București, 1995, p. 40.

¹⁵ Gheorghe CRIȘAN, *op. cit.*, p. 77.

¹⁶ Stelian NEAGOE, *op. cit.*, p. 167.

¹⁷ Paraschiv MARCU, *op. cit.*, p. 157.

(1997 -) și al Consiliului de Coordonare al Centrului de formare diplomatică și relații internaționale (1998 - 2000). În august 2000 demisionează din M.A.E. pentru a se dedica carierei de analist politic și consultant în domeniul mediului înconjurător ¹⁸.

Din anul 2000 este președinte al Societății Comerciale „EmC Emission Control” – București, al cărei obiect de activitate este consultanța în domeniul dezvoltării durabile. De altfel, C.S. este implicat ca membru al Centrului Național de Dezvoltare Durabilă (2008) în elaborarea Strategiei Naționale în acest domeniu. În anul 2000 a fost decorat cu Ordinul „Serviciul Credincios” în grad de Mare Ofițer de către președintele României. În perioada aprilie 2002 – decembrie 2004 a fost consilierul personal al președintelui Ion Iliescu. Din anul 2002 și până în iulie 2005 a fost președinte – director general al Institutului Român de Studii Internaționale „Nicolae Titulescu”, predecesorul Institutului Diplomatic Român¹⁹.

Pe tot parcursul carierei sale profesionale și diplomatice a fost afiliat la numeroase asociații și organisme: membru în Biroul Consiliului Național al Asociației Generale a Vânătorilor și Pescarilor Sportivi din România (fost președinte de onoare 1990 - 1993); membru al Camerei de Comerț Marea Britanie - România (1996 -); membru în Comisia de Acțiune România - SUA (1997 -); membru al Fundației Euro-Atlantice „Manfred Woerner” (1998 -); membru al Consiliului Consultativ pentru Schimbări Climatice de pe lângă Centrul Regional pentru Mediu (1999 -); co-președinte al Grupului de lucru pentru Caucaz al Centrului de Studii Politice Europene (C.E.P.S.) de la Bruxelles (1999 -); membru al Consiliului Director al Fundației Universitare a Mării Negre (1999 -); președinte al A.V.P.S. „Sitarul” – București (2000 -); cercetător principal asociat al C.E.P.S. (2000 -); vicepreședinte al Asociației Române pentru Clubul de la Roma (2000 -); membru al Grupului Strategic pentru Marea Neagră sub egida E.W.I. (2000 -); membru al Forumului Securității Europene (trilaterala politico-academică U.E. – S.U.A. - Rusia, sub egida C.E.P.S. - Bruxelles și a Institutului Internațional de Studii Strategice – Londra, 2001 -); președinte al grupului de lucru internațional pentru problematica securității în Europa de Sud - Est (S.E.E.S.E.C.) sub egida C.E.P.S. - Bruxelles și a Institutului Est - Vest (E.W.I.) - New York (2001 -)²⁰.

Dan Drăghia

¹⁸ http://romania-on-line.net/whoswho_ro/CelacSergiu_r.htm, accesat 05.05.2010.

¹⁹ <http://www.idr.ro/25.asp>, accesat 05.05.2010.

²⁰ http://romania-on-line.net/whoswho_ro/CelacSergiu_r.htm, accesat 05.05.2010.